

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-208/2017-5
Датум: 09. март 2017. године
Београд

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у
распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Члан Савета Комисије за заштиту конкуренције по овлашћењу председника Комисије за заштиту конкуренције бр. 1/0-06-165/2017-3 од 02. марта 2017. године, на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), чл. 192. ст. 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“ бр. 30/2010) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/2011), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-208/2017-1, коју је поднело привредно друштво Robert Bosch GmbH са седиштем у Немачкој, на адреси Robert-Bosch-Platz 1, 70839 Gerlingen-Schillerhohe, кога заступа пуномоћник адвокат Срђана Петронијевић из Београда, ул. Добрачина бр. 15, дана 09. марта 2017. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле привредног друштва Robert Bosch GmbH са седиштем на адреси Robert-Bosch-Platz 1, 70839 Gerlingen-Schillerhohe, СР Немачка, регистрованог у Трговинском регистру Б Основног суда у Штутгарту под бројем HRB 14000, преко његовог зависног друштва - непосредног стицаоца друштва ETAS Embedded Systems Canada Inc, са седиштем на адреси 595 Burrard Street, Suite 2600, Ванкувер, Канада, са бројем 81830061, над привредним друштвом TrustPoint Innovations Technologies Ltd., са седиштем на адреси 450 Phillip Street, Suite 101, Waterloo, Канада, са бројем 002342474, куповином 100% удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је привредно друштво Robert Bosch GmbH са седиштем на адреси Robert-Bosch-Platz 1, 70839 Gerlingen-Schillerhohe, СР Немачка, у целости извршило своју обавезу плаћања таксе за издавање овог решења дана 08. 03. 2017. године, уплатом износа од 3.095.005,00 РСД (словима: тримилionaдеведесетпетхиљадапет) што представља динарску противвредност износа од 25.000,00 евра (словима: двадесетпетхиљада евра) према средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, на рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Министарства финансија Управе за трезор.

Образложење

Привредно друштво Robert Bosch GmbH са седиштем у Немачкој, поднело је дана 10. 02. 2017. године преко пуномоћника пријаву концентрације која настаје стицањем појединачне контроле над привредним друштвом ETAS Embedded Systems Canada Inc, са седиштем у Канади, са предлогом да Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) одбаци предметну пријаву, а ако одлучи да не одбаци пријаву, да безусловно одобри трансакцију у скраћеном поступку. Такса за издавање акта је уплаћена у целости.

По поднетом захтеву за заштиту података у смислу чл. 45. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон), одлучено је посебним закључком.

Одлучујући по поднетој пријави, члан Савета Комисије за заштиту конкуренције, поступајући у свему у складу са овлашћењем председника Комисије бр. 1/0-06-165/2017-3 од 02. марта 2017. године, размотрио је поднету пријаву са прилозима, те је закључио да треба одлучити као у диспозитиву овог решења из разлога који ће даље бити образложени.

Увидом у достављену документацију, Комисија је утврдила да је пријава потпуна и поднета у складу са Законом и са чл. 3. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, бр. 05/2016). Увидом у изводе из одговарајућих регистара привредних субјеката, овде учесника концентрације, у њихове финансијске извештаје, као и у друге достављене доказе, утврђено је следеће.

Учесници концентрације

Учесник концентрације и стицалац посредне контроле, Robert Bosch GmbH, је матично друштво Bosch групе. Чланови друштва су: добротворна фондација Robert Bosch Stiftung GmbH са 92% удела али без права гласа, породица Bosch са 7,4% удела и са 7% права гласа, као и Robert Bosch GmbH са сопствених 0,6% удела. Друштво Robert Bosch Industrietreuhand KG има 93% права гласа и стога управљачку контролу над друштвом Bosch. Сва друштва која су под непосредном или посредном контролом друштва Robert Bosch GmbH, чине Bosch групу која послује на глобалном нивоу. Bosch групу карактерише уска специјализација зависних друштава и прецизно дефинисане пословне активности, чиме се постиже висок степен развијености одређених области производње. Пословне активности друштава из састава Bosch групе односе се на продају технологије и пружања услуга у четири пословна сектора. Први од сектора се односи на мобилност, која обухвата аутомобилску електронику, мултимедијалне производе за возила, шасијске системе за кочење и управљање, бензинске и дизел системе, електричне погоне, погонске моторе и генераторе, системе управљања и различите производе за аутомобилско секундарно тржиште. Други сектор везан је за индустријску технологију, која обухвата технологије вожње и управљања и технологије паковања. Трећи сектор се односи на производњу робе широке потрошње, која укључује електричне апарате и апарате за домаћинство. Четврти сектор формиран је почетком 2013. године након спроведене реорганизације и односи се на енергетске и грађевинске технологије. Овај нови сектор преузео је сигурносне системе и термотехнологију.

Непосредни стицалац је ETAS Embedded Systems Canada Inc (у даљем тексту: ETAS Canada), са матичним бројем 81830061, и регистрационим бројем 978392-0, у коме 100% удела има Robert Bosch Investment Nederland као зависно друштво овде посредног стицаоца (над којим посредни стицалац има искључиву контролу). Непосредни стицалац, ETAS Canada, и са њим повезано немачко друштво ETAS GmbH, пружа иновативна решења, инжењеринг услуге, консалтинг, обуку, подршку за развој уграђених система за аутомобилску индустрију и друге секторе индустрије уграђених уређаја. У сегменту безбедносних решења у области уграђених система, ETAS GmbH послује преко свог зависног друштва Escrypt GmbH. Производи које нуди Escrypt GmbH у сегменту безбедносних решења у области интернета ствари (IoT), укључујући енкрипцију и аутентификацију, дизајнирани су за робусне рачунарске уређаје.

Стицалац контроле је присутан у Србији преко својих зависних друштава:

- Robert Bosch d.o.o., Београд (Bosch SRB) матични број: 20148241, претежна регистрована делатност: производња електричне и електронске опреме за моторна возила (шифра: 2931); Bosch SRB послује у више сродних сектора везаних за аутомобилску

технологију (резервни делови и ауто опрема и дијагностика за сервисере), индустријску технологију (електрични апарати за професионалне кориснике и безбедоносна решења) као и робу широке потрошње и грађевинску технологију (електрични апарати за хобисте, баштовански програм и термотехнологија). Поред тога Bosch група је инвестирала у сервисни центар "Bosch Power Tool", нови производни погон за системе брисача у Пећинцима код Београда.

- BSH Кућни апарати д.о.о. (BSH Кућни апарати), Београд, матични број: 20786078, претежна регистрована делатност: трговина на велико електричним апаратима за домаћинство (шифра: 4643); BSH Кућни апарати је зависно друштво "BSH Bosch und Siemens Hausgeräte" GmbH које је од скоро у искључивом власништву друштва Bosch, пошто је Bosch стекао 50% удела у BSH. Пре аквизиције, BSH је било заједничко улагање са по 50% удела друштва Bosch и Siemens AG.

Сва зависна друштва стицаоца контроле, над којима има непосредну или посредну, појединачну или заједничку контролу, без обзира на државу оснивања и седишта, третирају се као један учесник на тржишту у смислу члана 5. Закона. Подносилац пријаве је доставио као прилог списак друштва која припадају Bosch групи. У 2015. години, Bosch група је у свету остварила приход [...], а у Србији [...].

Учесник концентрације, друштво TrustPoint Innovations Technologies Ltd. (у даљем тексту: циљно друштво или ТПИ), је корпорација основана у складу са законима канадске Провинције Онтарио, под бројем 002342474. До реализације предметне трансакције, [...]. Циљно друштво има продајне канцеларије у Ann Arbor, Мичиген, САД. Његово пословање обухвата развој и продају безбедносних решења у области интернета ствари (IoT) и M2M комуникације између машина (M2M: Machine-to-Machine)¹. У пријави је његово пословање образложено на следећи начин. ТПИ је start-up друштво које се бави развојем и продајом безбедносних решења за мале паметне уређаје и повезана возила, која решења се користе за безбедну комуникацију између машина (M2M). ТПИ је тако специјализован за омогућавање безбедне аутентификације производа и услуга унутар екосистема M2M, укључујући инфраструктуре уређаја, чипова за комуникацију блиског поља и комуникације између возила (V2V). ТПИ нема повезана друштва. У свету ([...]) у 2015. години, остварило је приход од [...]. У Србији није остварен приход.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Акт о концентрацији је Уговор о купопродаји удела, закључен 07. 02. 2017. год. између овде учесника концентрације, у складу са којим подносилац пријаве купује 100% удела у циљном друштву, чиме друштво ETAS Canada стиче појединачну непосредну контролу над циљним друштвом, а Robert Bosch GmbH стиче посредну појединачну контролу.

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу чл. 17. ст. 1. тач. 2. Закона.

Као што је већ напред наведено, подносилац пријаве је предложио да Комисија одбаци предметну пријаву, а ако одлучи да је не одбаци, да безусловно одобри трансакцију у скраћеном поступку. Пријаву подноси искључиво из предострожности, будући да концентрација нема и не може имати утицаја на конкуренцију у Републици Србији. Подносилац пријаве је даље навео да „концентрација не подлеже обавези пријављивања у Републици Србији“, пошто нема, нити може да има утицаја на тржиште у Србији у смислу члана 2. Закона, будући да ниједан учесник у концентрацији не послује на релевантном тржишту.

¹ www.trustpointinnovation.com

Комисија је размотрила све изнете наводе и поднету документацију и закључила следеће.

Одредбом члана 2. Закона уређено је питање територијалне примене Закона, на начин да се примењује на акте и радње учињене на територији Републике Србије, односно на акте и радње учињене ван њене територије који утичу или би могли утицати на конкуренцију на територији Републике Србије. Комисија је надлежна за оцену да ли одређени акти и радње, без обзира где су предузети, утичу или би могли утицати на конкуренцију на територији Републике Србије. Учесници на тржишту могу самостално ценити, између осталог, да ли постоји обавеза пријаве према Закону или не, под претњом санкционисања у складу са Законом у случају неоснованог и незаконитог пропуштања пријаве концентрације. Обавеза пријаве концентрације је регулисана чланом 61. Закона. Питање ефеката одређене концентрације на тржишту Републике Србије или њеном делу, не утиче на постојање обавезе пријаве. Одредбом става 4. члана 65. Закона, прописано је да ће Комисија одбацити пријаву ако се утврди да пријава не испуњава услове из члана 61. овог закона или да подносилац није извршио допуну непотпуне пријаве по налогу Комисије. Ни овом одредбом којом се дефинишу одлуке у поступку испитивања концентрације, ни било којом другом одредбом Закона, није прописано да ће пријава бити одбачена у зависности од ефеката предметне концентрације.

Учесник на тржишту који стиче контролу (Bosch) има обавезу пријаве концентрације у смислу чл. 61. ст. 1. тач. 1. Закона, што је утврђено увидом у податке о приходима и у финансијске извештаје учесника концентрације, који подаци су изнети претходно у тексту овог Образложења. Из тих разлога, Комисија је усвојила алтернативно постављени захтев, и одлучила као у ставу првом диспозитива овог решења.

Пријава је поднета у складу са чл. 63. ст. 1. тач. 1. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чл. 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносилац пријаве предлаже да се као релевантно тржиште производа одреди тржиште развоја безбедносних решења за „изузетно“ мале паметне уређаје и повезана возила. За потребе ове пријаве, сматра да ова дефиниција релевантног тржишта производа може остати отворена с обзиром да учесници концентрације нису присутни у Србији у релевантној области. Подносилац пријаве је овај предлог образложио на следећи начин.

Предложена трансакција се тиче дигиталних безбедносних решења интернета ствари. Интернет ствари је глобално умрежавање физичких уређаја, возила, зграда и осталих ствари које имају уграђену електронику, софтвере, сензоре, активаторе и мрежну конекцију, и који омогућавају тим објектима да прикупљају и размењују податке. Производи које развија и продаје циљно друштво, дизајнирани су тако да омогуће безбедну аутентификацију уређаја у мрежи у којој раде, као и безбедну комуникацију уређаја унутар мреже. Уопштено говорећи, постоје различите технологије које се користе за испуњавање задатка обезбеђивања безбедне аутентификације и комуникације. Одговор на питање која ће се технологија користити зависи у значајној мери од релативне рачунарске снаге уређаја на којем се налази апликација субјекта.

Циљно друштво је фокусирано само на уређаје мале рачунарске снаге који раде са малим енергетским капацитетом, због мале величине релевантних предмета.

С обзиром да се ради о тржишту у настајању, које је динамично, не може се са довољном сигурношћу предвидети како ће се ово динамично тржиште развијати у предстојећим годинама. У будућности ће постојати „такмичење“ различитих приступа и система. Примера ради, у пријави је наведено да ће се вертикално интегрисана решења такмичити са чистим В2В решењима (Business-to-Business), а власнички затворена са отвореним решењима. Ово је још један разлог који говори у прилог предлога да дефиниција релевантног тржишта производа може остати отворена.

Према наводима у пријави, стичалац контроле не послује на пољу безбедносних решења за уређаје интернета ствари. Производи које нуди Escrypt GmbH (друштво у оквиру Bosch групе) дизајнирани су само за велике, робусне рачунарске уређаје, те стога користи другачије технологије у односу на оне које користи циљно друштво за своје производе. Ови производи нису међусобно заменљиви и стога не постоји преклапање ових друштава.

О пословним активностима учесника концентрације као и о њиховом присуству на тржишту Србије, већ је било речи претходно у тексту овог Образложења. Полазећи од својстава, намене и цене предметног скупа роба/услуга, односно од стварне делатности учесника концентрације а нарочито циљног друштва ТРІ, одређено је релевантно тржиште производа у конкретном случају, имајући у виду дефиницију коју је дао подносилац пријаве. За оцену предметне концентрације, Комисија је одредила релевантно тржиште производа као тржиште безбедносних решења у области интернета ствари (IoT) и М2М комуникације између машина (М2М: Machine-to-Machine). У конкретном случају и за оцену предметне концентрације, даље сегментирање тржишта није неопходно, имајући у виду њихово тренутно присуство у Србији и процену утицаја спровођења ове концентрације на тржиште Републике Србије.

Подносилац пријаве наводи да је релевантно географско тржиште за дигитална безбедносна решења за уређаје интернета ствари, светско тржиште, будући да пружање услуга није ограничено на специфичну локацију. Даље сматра да прецизна дефиниција може остати отворена, будући да не постоје проблеми у области конкуренције у вези са било којом могућом дефиницијом тржишта. За оцену предметне концентрације, Комисија је одредила релевантно географско тржиште као националну територију Републике Србије, у складу са чл. 6. ст. 3. у вези чл. 2. Закона.

Оцена ефеката концентрације

Подносилац пријаве је изнео оцену да трансакција не доводи ни до каквих „проблема у области конкуренције“, будући да не постоји преклапање између пословних активности учесника концентрације. Осим тога, циљно друштво не послује у Србији и нема утицаја на тржиште у Републици Србији.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да циљно друштво није присутно у Србији, па тако нема ни тржишно учешће, тако да спровођењем предметне концентрације неће доћи до промене и/или повећања тржишног учешћа као ни до битне промене структуре утврђеног релевантног тржишта.

Имајући у виду све напред наведено, као и друге наводе у пријави, закључено је да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из чл. 19. Закона. Из тог разлога, одлучено је као у ставу првом изреке овог решења.

Одлука у ставу другом донета је применом чл. 65. ст. 5. Закона о заштити конкуренције као и чл. 2. ст. 1. тач. 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 58/06), а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

П.О. ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Чедомир Радојчић, члан Савета Комисије